

EUGEN VARZIĆ • LUDUS

NAKLADNICI:

1.2.- 15.3.2019.

Nakladnik: Muzej Đakovštine
Za nakladnika: Borislav Bijelić
ISBN 978-953-7128-61-6

26.7.-15.9.2019.

Nakladnik: Galerija umjetnina grada Slavonskog Broda
Za nakladnika: Romana Tekić
ISBN 978-953-7586-87-4

14.11.- 12.12.2019.

Nakladnik: Muzej grada Pakraca
Za nakladnika: Jelena Hihlik
ISBN: 978-953-59362-3-7

Autori izložbe: Borislav Bijelić, Romana Tekić, Jelena Hihlik i Sonja Švec Španjol

Autor kataloga: Sonja Švec Španjol

Autori postava: Borislav Bijelić, Romana Tekić, Jelena Hihlik i Sonja Švec Španjol

Tehnički i likovni postav izložbe: Sonja Švec Španjol, Jelena Hihlik, Daniel Grčević, Tea Lokner

Predgovor kataloga: Sonja Švec Španjol

Grafičko oblikovanje: Ivančica Čižmek

Tisak: Intergrafika TTŽ d.o.o.

Naklada: 270 primjeraka

Eugen Varzić

1.2.- 15.3.2019. *Muzej Đakovštine*

26.7.-15.9.2019. *Galerija umjetnina grada Slavenskog Broda*

14.11.- 12.12.2019. *Muzej grada Pakraca*

LUDUS

Postoje različite vrste ljubavi i strasti. One su najčešće usmjerene prema drugim živim bićima. No, emocionalno se možemo vezati i uz predmete i mjesta koji nas asociraju na određene ljude ili događaje, dok je strast često nit vodilja u radu, hobijski ili pozivu kojem smo posvetili svoj život. Ljubav može biti romantična, uzvišena ili opsesivna, no postoji i zabavna vrsta ljubavi – ludus. Takvu ljubav poimamo kao igru. Ona je oslobođena očekivanja i dodatnih opterećenja, te se u njoj istinski uživa. Duh ludusa pronalazimo i u novim radovima Eugena Varzića.

Slikarstvo kao način života. Život u kojem je slikanje kao disanje. Život u kojem se odgovor na vanjska i unutarnja, pozitivna i negativna iskustva stvarnosti uvijek pronalazi u slici. Eugen Varzić živi svoje slikarstvo. Ono je obilježeno kontinuiranim istraživanjem, eksperimentiranjem i razvojem. Nerv koji uvijek propituje, te tjera i gura umjetnika prema naprijed rezultirao je novim radovima objedinjenim pod nazivom Ludus. Ime karakterizira osjećaj prisutan prilikom stvaranja – trenutka unutar kojeg je slikarstvo Eugena Varzića doseglo stupanj kada slikanje postaje užitek, a igra proces u vremenu. Tematsko područje i dalje ostaje isto – svijet figuracije s motivima ljudskog lika u formi portreta ili autoportreta, no pristup u obradi motiva i sadržaja se značajno mijenja. Svaka slika postaje slika-koncept, te svojom snagom može stajati samostalno u prostoru, neovisno od drugih djela nastalih u istom periodu. Svaka slika je istovremeno traganje, propitkivanje i zauzimanje stava. Poučen iskustvima Antonia Lópeza Garcie i Eloya Moralesa, Eugen Varzić se nakon potpunog ovladavanja tehnikom fokusira na istraživanje psihološkog polja pojedinca. Ranija “poetika tišine” prisutna u urbanim vedutama i šumama poput “Forest Swords” u novim radovima zamijenjena je glasnim unutarnjim krikom. Uz perfekciju tehnike, u prvi plan izbija ekspresija lišena cenzure i suzdržavanja. Kao što su u ludusu važniji osjećaji koje pojedinac posjeduje od osobe koja potiče te osjećaje, tako je kod novih radova portret samo polazište za vlastitu interpretaciju, odnosno temelj za razradu i formiranje posve novog djela. Slika postaje područje slobode gdje je i dalje prisutna fizička sličnost s modelom, no dolazi do značajne transformacije u psihološkoj interpretaciji. Stapanje vizualno prepoznatljive vanjštine i posve nove utisnute nutrine stvara novi identitet čime započinje život slike. Transformacija postaje okidač za cijeli dijapazon reakcija i emocija – od oduševljenja do vidljive uznemirenosti.

Portreti bliskih i poznatih osoba poput djela “Winter” i “Slavonia” s naglašenim toplim inkarnatom dodatno su istaknuti uhvaćenom svjetlošću koja oblikuje detalje dajući završni karakter licu lišenom tenzija i uznemirenosti. Raniji portreti postupno ustupaju mjesto gotovo akromatskim portretima “I woke up like this” i “Mirror” gdje tonska gradacija definira osobe koje asociraju na likove iz starih filmova, tj. one intrigantne ličnosti s pričom koju tek treba otkriti. U konačnici nastaju krajnje ek-

spresivni portreti skriveni iza maski, vrišteći iznutra u težnji da nam ispričaju priču jednog naroda, ideje, emocije ili ljubavi. Ključnu ulogu u transformaciji izraza imaju tzv. prijelazne slike koje nastaju između ciklusa. Riječ je o urbanim vedutama ili motivima šume koje terapijski asistiraju u nepoznatom području traženja i stvaranja novog. Postoji nešto intrigantno i pomalo zastrašujuće u tim prijelaznim radovima, posebice u slici "Contia" i "Babina Greda". Dok ogoljuju dušu autora one istovremeno omogućuju direktnu spoznaju kroz ranjivo i procesualno. Igra je dovela do oslobađanja boja, motiva i simbolike u radovima nijemog krika, utapanja i portreta zatvorenih očiju, pa sve do motiva ruku koje jednako snažno pričaju priču i prenose poruku. Nazivi radova podjednako su važni kao i sama djela. Oni dolaze iz realnog života i prenose poruke koje daje sam model. Nikada nisu doslovni, već pričaju priču ili objedinjuju utisnuti sadržaj. Mogu biti prva ili konačna informacija o radu. Često neočekivani, provokativni ili simbolični, nazivi su ponekad i brutalni, no uvijek ostavljaju tračak nade.

Novi radovi svojevrsna su dijagnoza naše stvarnosti. Eugen Varzić pažljivim promatranjem, velikom prodornošću i bogatom imaginacijom bilježi stanje čovjeka i vremena. Prvi rad koji je nastao kao slika-koncept je "Andragathia". Kako sam umjetnik ističe slika prikazuje lice Europe danas. Počevši od grčkih i rimskih ideala na kojima počiva kultura, filozofija i umjetnost Zapadnog svijeta, preko devastacija, pa sve do moralnih prodaja i degradacije ljudskog bića kada smo svi postali roba za zamjenu ili što bolju prodaju sažeto je u licu kojim dominira prodoran pogled s izmjenjujućim emocijama strasti, gnjeva, hladnoće i otriježnjenosti proživljenim. Portret direktno, fokusirano i trezveno komunicira s promatračem pritom u potpunosti negirajući izbrazdano i okrvavljeno lice s kojeg kaplje pulsirajuća krv. Bijela maska pojačava dojam hladnoće, te dodatno ističe ogoljeni pogled. Oči zrcale našu prošlost, a potencijalno i našu budućnost kao pojedinca, zajednice, nacije ili u konačnici cjelokupnog čovječanstva. Nijemi krik prisutan je u još jednom zamaskiranom autoportretu pod nazivom "Asshole". Lice utjelovljuje psihološku evokaciju svih osjećaja i duševnih stanja jednog naroda. To je bol i razočaranje ljudi koji odlaze, ali i snažna kritika sustava, društva i politike koja polako, ali sigurno vodi do samouništenja vlastite države. Nije riječ o drami koja se raspršila na sve strane, već o ekspresiji koncentriranoj u duši pojedinca koji nosi breme cijelog naroda. Osjećaj svjesnosti situacije i nemogućnosti mijenjanja realnosti na bolje mučnija je od bilo kakvog fizičkog maltretiranja. Za vrijeme fizičkog nanošenja ozljeda pojedinac se može mentalno isključiti, ali kada stanje izjeda čovjeka iznutra, psihička bol veća je od bilo kakve fizičke boli. To stanje potvrđuje nevjerojatno snažan izraz lica zamaskiranog u hrvatski nacionalni simbol.

Prikazan u krupnom planu, kao i dva ranija autoportreta, rad "Night, my love" portret je slikareve supruge, no umjesto nijemog krika dolazi do koncentracije sadržaja unutar uma ženskog lika. Zatvaranjem očiju prekida se komunikacija s promatračem i dolazi do stanja kontemplacije unutar same duše, dok blago uzdignuta glava, niz sitnih, ali jasno vidljivih detalja iscrtanih po licu, snažno osjenčani kapci, te boja trule višnje na usnama i kosa u duginim bojama jasno izražavaju pritajeni bunt. Iskrenost koja prožima svako djelo Eugena Varzića u vizualno i emocionalno snažnim kritikama društva ne podržava očajavanje, već poziva na djelovanje, a svako djelovanje počinje s idejom, promišljanjem ili reakcijom. U suprotnome, indiferentnost je najočitija potvrda izgubljene bitke.

Ostajući u području figuracije i realističnih prikaza Eugen Varzić ponovno otkriva ono što nikada nismo znali ili nismo imali hrabrosti uočiti. U bilježenju vidljive i psihološke stvarnosti bitan je proces koji oslobađa i potiče na nove načine izražavanja. Nerv koji ne da mira i stalno tjera dalje poduprt istinom i novostečenom slobodom, te sigurnošću u izričaju otvara cijeli dijapazon novih mogućnosti. U procesu eksperimentiranja nastao je i rad "Mother" u kojem dominira intenzivno plava boja usmjeraujući pažnju promatrača na gestu koja je spontanim kretnjama dlanova i prstiju formirala znakovni izraz po kojem je rad i nazvan. Slika "Sunday" nagovijestila je zrelost i početak novog poglavlja. Lik starice izvire iz mraka dok tamna pozadina dodatno ističe prikaz ljudskosti. Meka sijeda kosa, lice obasjano suncem, ruka oslonjena na stol i zamišljen pogled u stranu. Svaki detalj na licu, tijelu i odjeći starice dio je slagalice proživljenog života. Riječi Paola Segnerija kako je lice prijestolje na kojem stoluje duša i očituje svima svoje dostojanstvo kao da su pisane za Eugenov prikaz none. Namreškana koža otkriva godine, a lice ispisano životom priča priču koja postaje dio kolektivne memorije. Nit poveznica svih recentnih radova je slojevitost prikaza kao odraz kompleksnosti čovjeka. Slojevitost i ekspresivnost utječu na promatrača, te se emocije i reakcije izmjenjuju ovisno o iskustvu i doživljaju pojedinca.

U trenutku u kojem je tehničko savladano, a um zreo i oslobođen barijera, započinje igra koja ustupa mjesto ekspresiji tj. ogoljivanju duše u svim njezinim aspektima. I to bez suzdržavanja, kalkuliranja i ustručavanja. Radovi Eugena Varzića sadrže i dobro i loše, lijepo i ružno, sreću i tugu, pohvalu i kritiku, te nadu i beznađe. Umjetnik interpretira svijet iskreno, intuitivno i slobodno. Kontinuiranim radom i razvojem nastoji potaknuti emociju ili reakciju koja ima učinak na pojedinca, zajednicu, svijet. U svojoj namjeri dolazi do samih granica brutalnosti, rušeći povremeno i moralne barijere. Uzdrmati čovjeka tj. potaknuti i najmanji titraj duše daje smisao cjelokupnom djelovanju.

Sonja Švec Španjol, mag. hist. art.

Eugen Varzić diplomirao je na slikarskom odjelu Akademije primijenjenih umjetnosti u Rijeci 1999. godine. Izlagao je na trideset samostalnih izložbi, te na više od stotinu skupnih u zemlji i inozemstvu. Za svoj rad više je puta je nagrađivan. Vodio je razne umjetničke projekte, te surađivao na međunarodnim likovno umjetničkim projektima. Likovno se usavršavao u Madridu, kod Eloy Moralesa i Antonio Garcia Lopeza. Njegovi likovni radovi nalaze se u mnogim javnim i privatnim prostorima i u privatnim zbirkama širom Hrvatske i svijeta, kao i u sakralnim prostorima. Autor je dvije javne skulpture rađene u tehnici mozaika, Trosjed i Konfin, koji su postavljeni u Poreču, i murala Marino Cettina u Umagu.

Uvršten je u leksikone i vodiče moderne i suvremene umjetnosti, u Italiji i Španjolskoj. Njegov rad je predstavljen na svim važnijim skupnim izložbama u Republici Hrvatskoj, kao što su Bijenale slikarstva, Trijenale autoportreta i Trijenale slikarstva - Plavi salon. Duži niz godina sudjeluje u humanitarnim aukcijama slika.

Povremeno se bavi dizajnom, kratkim filmom, ilustracijom i izradom slikovnica, vođenjem likovnih radionica i individualnih likovnih poduka budućih studenata visokih umjetničkih škola.

Na prvoj TEDxPula konferenciji u Istri održao je govor pod nazivom Umjetnost kao disanje.

Kao slobodni umjetnik živi i stvara u Istri, Hrvatska.

Nedjelja

2017., ulje na platnu, 120x140 cm

Zima

2017., ulje na platnu, 40x120 cm

Andragathia

2017., ulje na platnu, 150x150 cm

Asshole

2018., ulje na platnu, 140x120 cm

Contia

2017., ulje na platnu, 150x150 cm

Slavonia

2018., ulje na platnu, 150x100 cm

I woke up like this

2018., ulje na platnu, 140x120 cm

Profesor

2017., ulje na platnu, 70x50 cm

Forest swords

2016., ulje na platnu, 140x120 cm

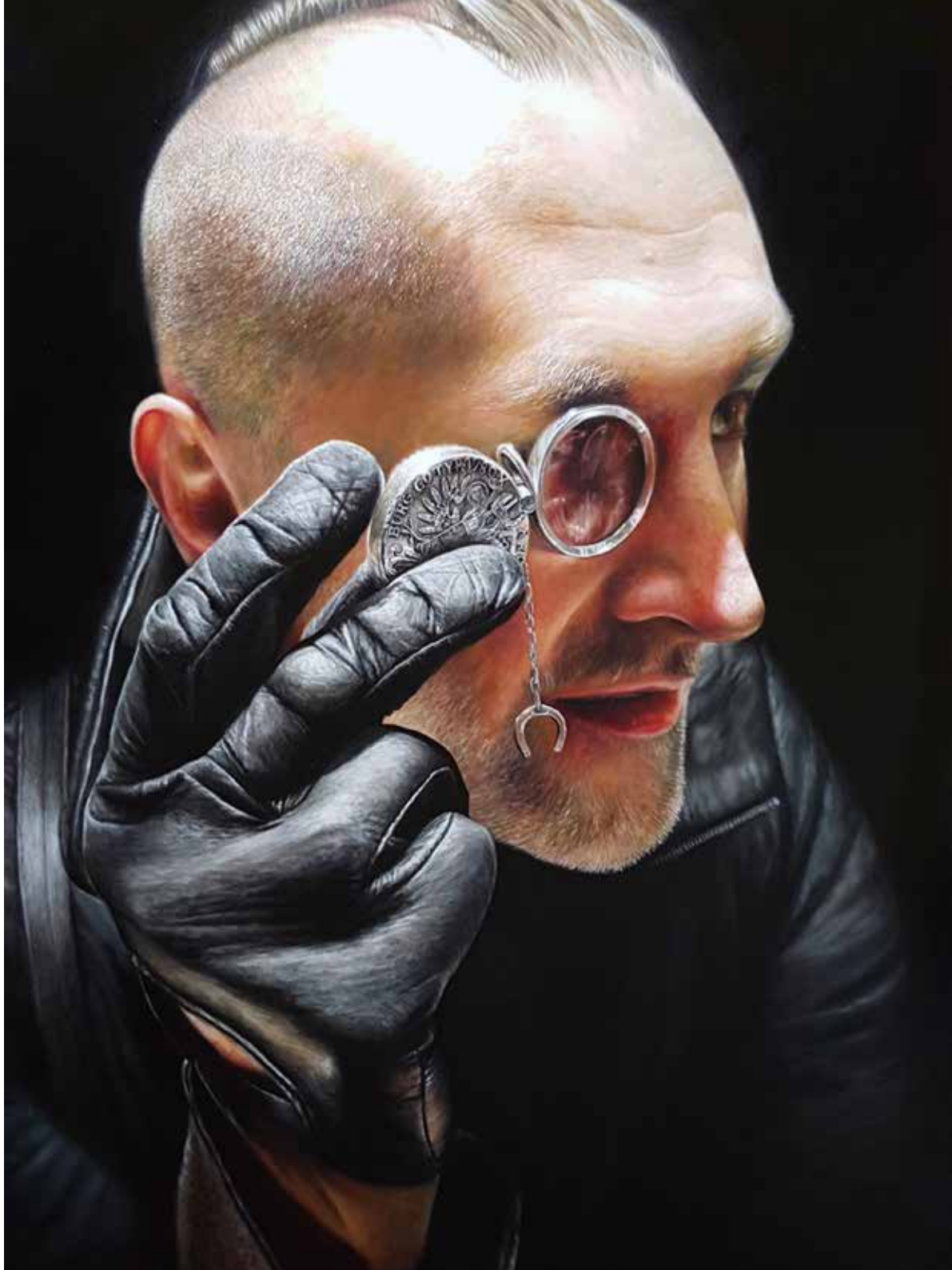

Mother

2018., ulje na platnu, 100x70 cm

Closer

2018., ulje na platnu,
160x110 cm

War in my head

2018., ulje na platnu, 140x120 cm

Mirror

2019., ulje na platnu, 80x140 cm

XOXO

2017., ulje na platnu, 120x140 cm

Babina greda

2017., ulje na platnu, 140x120 cm

Night, my love

2018., ulje na platnu, 150x150 cm

Going to a town

2016., ulje na platnu, 140x120 cm

Šibenska

2017., ulje na platnu, 140x120 cm

Ordinary day

2017., ulje na platnu, 120x140 cm

Phiadelphia

2017., ulje na platnu, 140x100 cm

Seagul...her name is Greta

2018., ulje na platnu, 140x110 cm

9 789537 128616

9 789537 586874

9 789535 936237